

43. møde

Torsdag den 20. januar 1983 kl. 13.00

Dagsorden:

1) Forespørgsel nr. F 10:

Forespørgsel til udenrigsministeren og energiministerens [om sanktioner mod Sydafrika].

Af Riishøj (SF) og Steen Folke (VS).

2) Første behandling af lovforslag nr. L 99:

Forslag til lov om udenrigstjenesten.

Meddelelser fra formanden:

Formanden:

I skrivelse af 20. januar 1983 meddeler justitsministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til udlændingelov.

(Lovforslag nr. L 105).

I skrivelse af dags dato meddeler justitsministeren, at han i dag ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, at give folketinget en skriftlig

Redegørelse om praksis for udvisning.

(Redegørelse nr. R 5).

Eksemplarer vil blive omdelt, og redegørelsen vil blive optaget i Folketingstidende.

Medlemmer af folketinget Steen Folke (VS) og Pelle Voigt (SF) har meddelt mig, at de ønsker til forsvarsministeren, udenrigsministeren, miljøministeren og ministeren for Grønland at stille følgende:

Forespørgsel.

»Hvilke oplysninger kan regeringen give om de »dansk-amerikanske forsvarsområder« i Grønland, deres styring på grundlag

af den dansk-amerikanske overenskomst af 27. april 1951, deres konsekvenser for det grønlandske samfund samt deres mulige anvendelse til et eventuelt amerikansk overraskelsesangreb med atomvåben på Sovjetunionen?»

(Forespørgsel nr. F 13).

Medlemmer af folketinget Knud Damgaard (S), Svend Andersen (S), Bakholt (S), Lissa Mathiasen (S), Erling Olsen (S) og Kaj Poulsen (S) har meddelt mig, at de ønsker til finansministeren og boligministeren at stille følgende:

Forespørgsel.

»Hvad agter regeringen at gøre for at imødegå den katastrofale udvikling i beskæftigelsen inden for bygge- og anlægsområdet?»

(Forespørgsel nr. F 14).

Skriftlig fremsættelse af forslag:

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Hermed tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte:

Forslag til udlændingelov.

(Lovforslag nr. L 105).

Lovforslaget indebærer en samlet revision af udlændingelovgivningen. Forslaget svarer med visse redaktionelle ændringer til flertallets lovudkast i betænkning nr. 968/1982 om udlændingelovgivningen, som netop er afgivet af justitsministeriets udlændingelovsudvalg.

Lovforslaget indeholder 3 hovedpunkter. For det første skabes der gennem en mere detaljeret udformning af lovreglerne om opholdstilladelse, udvisning m.v. en større klarhed i retsgrundlaget og dermed en større retsbeskyttelse i disse sager. Lovforslaget indeholder også en særskilt bestemmelse om de humanitære hensyn, der skal tages i betragtning ved afgørelser om udvisning m.v. Samtidig gennemføres der en trinmæssig begrænsning i udvisningsadgangen over for udlændinge, der gennem længere ophold har fået en fastere tilknytning til landet. En række udvisningsgrunde vil således ikke kunne bringes i anvendelse over for udlændinge, der lovligt har boet her i landet i mere end 2 år, og efter 5 års ophold indtræder en yderligere begrænsning.

[Justitsministeren]

Dernæst indebærer lovforslaget, at kompetencen til at træffe afgørelse om udvisning på grund af strafbart forhold overføres fra administrationen til domstolene. Ved domstolsbehandlingen vil der blive givet den pågældende udlænding mulighed for bistand af en forsvarer også i forbindelse med udvisnings-sagen, og i det omfang der medvirker lægdommere under behandlingen af straffesagen, vil også spørgsmålet om udvisning blive afgjort under medvirken af lægdommere på samme måde som ved afgørelsen af strafudmålingsspørgsmålet.

Lovforslaget indebærer for det tredje, at der gennemføres en nærmere regulering af retsstillingen for flygtninge, der er omfattet af flygtningekonventionen fra 1951. Efter forslaget skal der som noget nyt oprettes et særligt flygtningenævnt med henblik på, at klager i disse sager undergives en domstols-lignende behandling.

Som jeg tidligere har nævnt, er betænkningen om udlændingelovgivning netop blevet offentliggjort. Som det fremgår af lovforslaget, har jeg sendt betænkningen og lovforslaget til samtidig høring hos en række myndigheder og organisationer, og de enkelte høringssvar vil til sin tid blive fremsendt til folketingets retsudvalg. Når jeg har valgt denne fremgangsmåde, skyldes det, at jeg anser det for vigtigt så hurtigt som muligt at få folketingets vurdering af udlændingelovgivningen, herunder reglerne om udvisning.

For at give folketinget et bedre grundlag for at foretage en vurdering af udvisningsreglerne har jeg samtidig med fremsættelsen af dette lovforslag givet en skriftlig redegørelse til tinget om udvisningspraksis.

Loven skal træde i kraft den 1. oktober 1983. På baggrund af ændringerne i udvisningsreglerne indeholder lovforslaget en særlig overgangsordning for personer, der inden lovens ikrafttræden er idømt frihedsstraf, og over for hvem der efter de hidtidige regler er truffet beslutning om udvisning på grund af strafbart forhold. Disse dømte kan fra den 1. juni 1983 forlange udvisningsspørgsmålet prøvet ved retten efter de nye regler, såfremt de ikke inden den nævnte dato er udsendt af landet.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de bemærkninger, der ledsager det, skal jeg anbefale forslaget til det høje tings velvillige behandling.

Skriftlig redegørelse:

Redegørelse af 20/1 1983 om praksis for udvisning.

(Redegørelse nr. R 5).

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

I forbindelse med fremsættelsen af forslag til ny lov om udlændinge har jeg fundet det hensigtsmæssigt at fremkomme med en redegørelse for den hidtil fulgte praksis med hensyn til udvisning af udlændinge.

Flere konkrete sager har gennem de senere år givet anledning til en del offentlig debat. Debatten har ofte haft udspring i individuelle grænsetilfælde, hvor afgørelsen beror på en vanskelig afvejning af forskellige hensyn, der med styrke talte i hver sin retning. Sådanne tilfælde er imidlertid mindre egnede til at danne grundlag for en generel drøftelse af praksis på dette område og for en lovregulering.

For at skabe et mere nuanceret billede af gældende udvisningspraksis som baggrund for den kommende debat om den ny udlændingelov har jeg derfor fundet det rigtigst som supplement til bemærkningerne i den ny betænkning om udlændingelovgivningen at fremdrage nogle af de væsentligste problemstillinger inden for udvisningsområdet.

Udviklingen i de seneste årtier har medført, at et stort antal udlændinge er indrejst til Danmark. Navnlig indvandringen af et forholdsvis stort antal udenlandske arbejdstagere i årene 1969–1971 betød relativt set en væsentlig stigning i antallet af udlændinge i Danmark. Indvandringen har samtidig betydet, at et stort antal af disse arbejdstagere har ønsket varigt at bosætte sig i Danmark sammen med deres familier.

Den store indvandring fra slutningen af 1960'erne var ikke en følge af nogen bevidst indvandringspolitik, men skete for at tilfredsstille et akut behov for arbejdskraft.

De ofte dårlige forhold i indvandrernes hjemlande sammenlignet med danske forhold betød et væsentligt indvandringspres, som resulterede i, at regeringen fra 1970 iværksatte foranstaltninger for at få kontrol med og i et vist omfang begrænse indvandringen.

Som en følge af oliekrisen blev behovet for arbejdskraft mindre, hvilket betød, at arbejdsministeren efter forhandlinger med ar-